

SR Ghid CEN/CLC 17**STANDARD ROMÂN**

Ianuarie 2012

Ghid de redactare a standardelor, luând în considerare necesitățile microîntreprinderilor și ale întreprinderilor mici și mijlocii (IMM)

Guidance for writing standards taking into account micro, small and medium-sized enterprises (SMEs) needs

Guide de rédaction des normes pour la prise en compte des besoins des micro, petites et moyennes entreprises (PME)

APROBARE

Aprobat de Directorul General al ASRO la 31 ianuarie 2012

CORESPONDENȚĂ

Acest standard este identic cu Ghidul CEN/CLC 17:2010

This standard is identical with the CEN/CLC Guide 17:2010

La présente norme est identique au Guide CEN/CLC 17:2010

ASOCIAȚIA DE STANDARDIZARE DIN ROMÂNIA (ASRO)

Str. Mendeleev nr. 21-25, cod 010362, București

Director General: Tel.: +40 21 316 32 96, Fax: +40 21 316 08 70

Direcția Standardizare: Tel. /Fax: +40 21 310 17 29, +40 21 310 43 08, +40 21 312 47 44

Direcția Publicații - Serv. Vânzări/Abonamente: Tel. +40 21 316 77 25, Fax + 40 21 317 25 14, +40 21 312 94 88

Serviciul Redacție - Marketing, Drepturi de Autor + 40 21 316.99.74

© ASRO Reproducerea sau utilizarea integrală sau parțială a prezentului standard în orice publicații și prin orice procedeu (electronic, mecanic, fotocopiare, microfilmare etc.) este interzisă dacă nu există acordul scris al ASRO

Preambul național

Acest standard reprezintă versiunea română a ghidului european „CEN/CLC Guide 17:2010”. Versiunea română a acestui ghid a fost elaborată de ASRO și are același statut ca versiunile oficiale și a fost publicată cu permisiunea CEN/CENELEC.

Acest standard reprezintă versiunea română a textului în limba engleză a ghidului european „CEN/CLC Guide 17:2010”.

Acest standard este destinat elaboratorilor de standarde specifice întreprinderilor mici și mijlocii și microîntreprinderilor. Acest standard reprezintă un suport informativ cu privire la modul de abordare a intereselor întreprinderilor mici și mijlocii în cadrul procesului de elaborare a standardelor naționale, europene și internaționale, în scopul asigurării competitivității pe piața mondială de produse și servicii.

Prezentul standard intră în patrimoniul ASRO/CT 0 "*Principiile și metodologia standardizării*".

Versiunea română

Ghid de redactare a standardelor, luând în considerare necesitățile microîntreprinderilor și ale întreprinderilor mici și mijlocii (IMM)

(Ghid CEN/CLC 17:2010)

Guidance for writing standards taking into
account micro, small and medium-sized
enterprises (SMEs) needs

(CEN/CLC Guide 17:2010)

Guide de rédaction des normes pour la prise
en compte des besoins des micro, petites et
moyennes entreprises (PME)

(CEN/CLC Guide 17:2010)

CEN și CENELEC au decis adoptarea acestui nou Ghid CEN/CENELEC 17 prin rezoluția Biroului Tehnic CEN - C046 din data de 4 iunie 2010 și rezoluția Biroului Tehnic CENELEC - D137/C059 din data de 1 iunie 2010.

**European Committee for
Standardization**

**European Committee for
Electrotechnical
Standardization**

**Avenue Marnixlaan 17
B – 1000 Brussels**

**Tel: +32 2 550 08 11
Fax: +32 2 550 08 19**

**Tel: +32 2 519 68 71
Fax: +32 2 519 69 19**

www.cen.eu

www.cenelec.eu

Cuprins

	Pagina
Preambul	4
Introducere.....	5
1 Domeniu de aplicare	6
2 Referințe normative.....	6
3 Termeni și definiții	6
4 Considerente generale.....	7
5 Aspecte ce trebuie luate în considerare pe durata procesului de elaborare a standardelor	7
5.1 Aspecte generale	7
5.2 Elaborarea unei teme noi.....	8
5.2.1 Relevanță pentru piață.....	8
5.2.2 Părți interesate.....	8
5.3 Aspecte ce trebuie luate în considerare în timpul elaborării unui standard.....	8
5.3.1 Raportul cost-eficiență la implementarea standardelor pentru IMM.....	8
5.3.2 Disponibilitatea elementelor.....	9
5.4 Elaborarea conținutului unui standard	9
5.4.1 Abordare în termeni de performanță	9
5.4.2 Introducere.....	10
5.4.3 Domeniu de aplicare	10
5.4.4 Încercări	10
5.4.5 Metode de verificare	11
5.5 Structura și prezentarea conținutului	11
5.5.1 Lungime	11
5.5.2 Structură	12
5.5.3 Prezentare și figuri.....	12
5.5.4 Limbaj clar.....	12
5.5.5 Referințe	13
5.5.6 Revizuire	13
5.6 Revizuire finală	14
5.6.1 Perioada de tranziție.....	14
5.6.2 Asistență pentru susținerea implementării.....	14
6 Listă de verificare a ghidului	14
Bibliografie	16

Preambul

Acest document (CEN/CLC Guide 17) a fost elaborat de către Biroul Tehnic CEN/CLC BT WG 208 "*Guidance on SME needs*" - «Ghid privind necesitățile IMM», al cărui secretariat este deținut de NORMAPME.

Acest ghid conține informații cu caracter orientativ, consultativ și de recomandare pentru elaboratorii de standarde, cu privire la maniera de abordate a necesităților IMM. Acest document tratează aspectele care trebuie luate în considerare în timpul procesului de elaborare a standardelor.

Introducere

Microîntreprinderile, întreprinderile mici și mijlocii (IMM) pot fi reprezentate într-un număr nesemnificativ în grupurile de elaborare a standardelor și în consecință, interesele acestora pot fi luate mai puțin în considerare. În plus, cheltuielile pentru implementarea unor standarde pot fi relativ mari; în unele cazuri, procesul de implementare a standardelor, care se pretează pentru producția la scară mare sau fabricație în serie, poate fi mai complex și mult mai costisitor pentru anumite întreprinderi.

Scopul acestui ghid este de a menționa aspectele care prezintă importanță pentru IMM, la elaborarea standardelor și de a remedia o eventuală ne-reprezentare a IMM în activitatea de standardizare.

Microîntreprinderile, întreprinderile mici și mijlocii sunt prezente în majoritatea sectoarelor. Ca și alți utilizatori, cei din cadrul IMM au tendința de a profita de expertiza tehnică a standardelor la a căror elaborare poate că nu au participat. Totuși, aceștia se pot situa pe un nivel inferior pe piața de produse sau servicii din cauza concurenților mari, furnizorilor sau clienților mai importanți. De asemenea, se poate ca IMM-urile să se adapteze la soluțiile existente pe piață precum și la standardele europene. Din acest motiv, trebuie să se acorde o atenție deosebită intereselor IMM și în special ale microîntreprinderilor, fiind considerate potențiali utilizatori de standarde.

IMM-urile reprezintă mai mult de 99% din întreprinderile din Europa. 92% din întreprinderi au mai puțin de 10 angajați și dețin resurse limitate. Oferind răspunsuri pentru necesitățile acestora, se preconizează o creștere semnificativă în privința utilizării standardelor. În plus, dacă standardele sunt abordate mai mult din perspectiva IMM, se pot înregistra beneficii considerabile pentru toate părțile implicate în activitatea de standardizare.

1 Domeniu de aplicare

Acest ghid oferă informații pentru îndrumarea elaboratorilor de standarde europene, care trebuie să corespundă cu cerințele microîntreprinderilor și ale întreprinderilor mici și mijlocii (IMM), cu scopul de a se evita excluderea acestora de pe piață și distorsionarea concurenței.

Acest ghid se adresează tuturor persoanelor implicate în standardizare și anume, elaboratorii de standarde din grupurile de lucru sau din comitetele tehnice precum și membrii comitetelor tehnice naționale create “în oglindă”. Prin urmare, comitetele tehnice și grupurile de lucru sunt cele mai potrivite pentru evaluarea cerințelor și a modului în care se iau în considerare necesitățile specifice IMM, în standardele destinate acestora.

Acest ghid conține:

- a) considerente referitoare la elaborarea standardelor pentru a fi cât mai bine adaptate la necesitățile IMM;
- b) tehnici care permit identificarea și evaluarea prevederilor standardelor care pot avea impact asupra IMM;
- c) mijloace care permit reducerea impactului negativ asupra IMM-urilor ca rezultat al unor prevederi din standarde;
- d) ghiduri pentru redactarea standardelor într-o manieră favorabilă IMM;
- e) o listă de verificare;
- d) informații cu privire la modalitatea prin care o microîntreprindere poate avea impact asupra standardelor noi.

NOTĂ – În acest ghid, termenul “standard” include toate produsele CEN/CENELEC.

2 Referințe normative

Următoarele documente de referință sunt necesare pentru aplicarea acestui document. Pentru referințele datate, se aplică numai ediția citată. Pentru referințele nedatate, se aplică ultima ediție a documentului de referință (inclusiv amendamentele).

CEN/CENELEC Internal Regulations - Part 3: Rules for the structure and drafting of CEN/CENELEC Publications (ISO/IEC Directives – Part 2, modified) – 2009-08 corrected version

3 Termeni și definiții

Pentru scopul acestui ghid se aplică termenii și definițiile următoare.

NOTĂ – În acest ghid termenul “întreprinderi mici și mijlocii (IMM) este utilizat pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii, așa cum sunt definite de Uniunea Europeană, cât și pentru persoane fizice autorizate.

3.1

microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii IMM

întreprinderi care au un efectiv mai mic de 250 persoane și cifră de afaceri de până la 50 milioane euro și/sau dețin active totale ce nu depășesc 43 milioane euro

[2003/361/CE: Recomandarea Comisiei C(2003) 1422]

3.2

întreprindere mică

întreprindere care are un efectiv mai mic de 50 persoane și cifră de afaceri și/sau active totale anuale mai mici de 10 milioane euro

[2003/361/CE: Recomandarea Comisiei C(2003) 1422]

3.3

microîntreprindere

întreprindere care are un efectiv mai mic de 10 persoane și cifră de afaceri și/sau active totale anuale mai mici de 2 milioane euro

[2003/361/CE: Recomandarea Comisiei C(2003) 1422]

3.4

elaborator de standard

persoană care participă la elaborarea standardelor

3.5

ghid

document publicat de CEN sau CENELEC care prezintă reguli, informații orientative, sfaturi sau recomandări referitoare la standardizarea europeană

4 Considerente generale

Se recomandă elaboratorilor de standarde să se asigure că standardele sunt înțelese cu ușurință de către cei cărora le sunt destinate. În realitate pot fi diverși utilizatori de standarde, în funcție de utilizare, sectorul de activitate și tipul de standard.

În general, IMM-urile au modele similare de afaceri dar uneori acestea pot să difere substanțial față de cele ale altor potențiale grupuri țintă prevăzute în standarde. Datorită faptului că IMM-urile sunt prezente în aproape toate sectoarele, trebuie să se acorde o atenție deosebită abordării intereselor IMM, și în special microîntreprinderilor, ca potențiali utilizatori de standarde. De exemplu, trebuie amintit faptul că diverși consultanți, certificatori, laboratoare de încercare sau de cercetare, pot avea interese diferite față de cele ale întreprinderilor implicate în fabricarea ori furnizarea produselor sau serviciilor specifice. Prin urmare, interesele fiecărei părți interesate trebuie luate în considerare și analizate cu atenție.

5 Aspecte ce trebuie luate în considerare pe durata procesului de elaborare a standardelor

5.1 Aspecte generale

Cele mai multe aspecte de standardizare care au importanță deosebită pentru IMM sunt prezentate mai jos. Această listă nu este exhaustivă și poate fi completată cu principii generale sau mult mai specifice, în concordanță cu necesitățile utilizatorilor de standarde, după cum sunt enunțate în alte documente (de exemplu, Ghidul 3 al IFAN: 2008, *Guidelines to assist members of standards committees in preparing user-oriented European Standards*).

IMM și în special microîntreprinderile, întâmpină dificultăți în multe situații în ceea ce privește contribuția directă la procesul de elaborare a standardelor și în consecință, ar trebui ca înainte de toate acestea să li se acorde consultanță în conformitate cu necesitățile și/sau interesele lor, prin intermediul asociațiilor acestora și/sau asociațiilor sectoriale.

5.2 Elaborarea unei teme noi

5.2.1 Relevanță pentru piață

Se verifică relevanța standardului pentru IMM europene.

Înainte de a se propune o temă nouă, se recomandă ca autorul propunerii să evalueze necesitatea unui standard european. Se recomandă consultarea tuturor părților care ar putea fi interesate, pe cât posibil, în scopul evaluării necesităților sau a interesului lor față de standardul propus.

Pentru propunerile de teme noi, trebuie specificate clar cererile de piață și de asemenea, trebuie să se analizeze relevanța standardelor pentru IMM. Pentru CEN, a se vedea formularele A și respectiv N. Pentru CLC, în cererea comitetului tehnic (CT) adresată Biroului Tehnic (BT) pentru lansarea unei teme noi (propunere de temă nouă).

Este esențial ca standardele europene să fie relevante pentru piață și să reflecte nevoile tuturor părților interesate, inclusiv IMM. Este esențial ca standardizarea europeană pe un anumit element să fie necesară și benefică pentru majoritatea întreprinderilor care ar putea fi influențate de standarde.

5.2.2 Părți interesate

Se verifică dacă printre părțile interesate există necesități speciale ale IMM.

Atunci când se elaborează o temă nouă trebuie identificate și consultate toate categoriile de părți interesate, în scopul de a se oferi IMM-urilor sau reprezentanților acestora, posibilitatea de a se implica în activitatea de standardizare. În procesul de elaborare a standardelor, pentru standardul final trebuie luate în considerare nevoile specifice IMM-urilor precum și nevoile tuturor grupurilor țintă.

5.3 Aspecte ce trebuie luate în considerare în timpul elaborării unui standard

5.3.1 Raportul cost-eficiență la implementarea standardelor pentru IMM

Se iau în considerare cheltuielile aferente investițiilor și formării personalului, care sunt necesare pentru implementarea standardului.

Se recomandă să se analizeze costurile de implementare a standardului, înainte de introducerea prevederilor sau a prescripțiilor susceptibile de a nu fi rentabile în toate situațiile. Luând în considerare faptul că întreprinderile europene au un efectiv mediu de șase angajați, se recomandă să se acorde o atenție deosebită microîntreprinderilor, prin prisma următoarelor aspecte:

- ▶ Consecințele evoluției tehnologiilor;
- ▶ Cheltuieli de investiție privind achiziționarea noilor echipamente;
- ▶ Cheltuieli pentru formarea personalului;
- ▶ Costul încercărilor;
- ▶ Costul angajării consultanților.

În toate cazurile, se recomandă ca elaboratorii de standarde să analizeze în profunzime dacă cerințele pot fi îndeplinite, fără să impună constrângeri disproporționate și/sau inutile asupra IMM-urilor. Nici un standard nu ar trebui să introducă obstacole în calea promovării inovării în ceea ce privește produsele, serviciile sau procesele tehnologice.

În plus, trebuie să se acorde o atenție deosebită situațiilor care implică un volum mai mic de activități sau producție. Standardele nu ar trebui să împiedice flexibilitatea și diversitatea care deseori caracterizează modelele de afaceri pentru IMM.

5.3.2 Disponibilitatea elementelor

Se ia în considerare disponibilitatea elementelor necesare.

Standardele trebuie să reflecte întotdeauna cele mai recente evoluții tehnologice (a se vedea *Regulamentul Intern CEN/CENELEC, - Partea 3*). Totuși, pentru a satisface o anumită cerință trebuie să fie disponibile pe piață toate elementele necesare, cum ar fi cele legate de tehnologii, produse, echipamente de încercare, laboratoare de încercări, drepturi de proprietate intelectuală etc. În consecință, atunci când se elaborează un standard nou sau unul revizuit, trebuie să se verifice și posibilitățile de aprovizionare. Aceste aspecte ar trebui să includă disponibilitatea elementelor pe piețele naționale, care sunt mult mai importante pentru microîntreprinderile și întreprinderile mici.

5.4 Elaborarea conținutului unui standard

5.4.1 Abordare în termeni de performanță

Îmbunătățirea modului de înțelegere și de utilizare a standardului prin adăugarea de exemple și explicații.

În ceea ce privește abordarea în termeni de performanță, << De câte ori este posibil, este de preferat ca prescripțiile să fie exprimate mai mult în termeni de performanță decât în termeni de proiectare sau sub formă de caracteristici descriptive. Această abordare lasă libertate maximă progresului tehnic. În primul rând, trebuie incluse caracteristicile care ar putea fi acceptate la scară mondială (universal acceptabile). Dacă este necesar, în cazul unor divergențe legate de legislație, climat, mediu, economie, condiții sociale, structuri comerciale etc. pot fi indicate mai multe opțiuni.>> "(frază de referință extrasă din *Regulamentul Intern CEN/CENELEC - Partea 3: Reguli pentru structura și redactarea publicațiilor CEN/CENELEC, 4.2*).

Abordarea în termeni de performanță oferă întreprinderilor flexibilitate și posibilitatea de inovare. De asemenea, în ceea ce privește procesele tehnologice noi, standardele ar trebui să servească ca bază pentru transferul informațiilor și experienței (know-how). Cu toate acestea, abordarea în termeni de performanță trebuie însoțită uneori de exemple și explicații, pentru a facilita înțelegerea și implementarea standardului de către microîntreprinderi și întreprinderile mici.

Aceasta se poate realiza informativ, de exemplu prin text, scheme, grafice sau tabele care se concentrează pe metode simple de implementare.

Astfel de informații ar trebui să faciliteze și să intensifice implementarea standardelor de către microîntreprinderile și întreprinderile mici și mijlocii, care pot să întâmpine dificultăți la transpunerea prescripțiilor de performanță pure în soluții practice (*Regulamentul Intern CEN/CENELEC, - Partea 3*).

5.4.2 Introducere

Se furnizează o introducere cu informații de susținere.

Informațiile de mai jos ar trebui să fie incluse în introducere și în cazul în care este disponibil un rezumat, ar trebui repetate și în acesta.

Se recomandă ca fiecare standard să conțină explicații cu privire la motivele pentru care a fost conceput și/sau motivarea pentru toate modificările sau revizuirile.

Se recomandă să se specifice tipul de afacere (întreprindere) și/sau activitățile acoperite prin acest standard.

În cazul în care standardul poate fi aplicabil la o gamă largă de produse sau servicii, acestea ar trebui, pe cât posibil, să fie menționate în domeniul de aplicare.

IMM-urile nu au întotdeauna cunoștințe despre standardele care sunt aplicabile pentru activitățile lor; în consecință, se recomandă ca documentul să indice grupurile țintă într-o manieră în care, pe cât posibil, să prezinte detalii și în special cele specifice IMM.

5.4.3 Domeniu de aplicare

Se asigură standarde exacte și complete, conforme cu domeniul lor de aplicare.

Elaboratorii de standarde trebuie să facă o analiză asupra piețelor relevante și să verifice dacă și alte categorii de produse ar putea să facă parte din domeniul de aplicare al unui standard specific. Se recomandă ca domeniul de aplicare al fiecărui standard să fie definit clar și să fie cât mai cuprinzător posibil. Aceasta înseamnă că standardul nu ar trebui să trateze aspecte care nu sunt clar definite în domeniul său de aplicare, însă ar trebui să abordeze toate aspectele legate de elementele conținute în domeniul de aplicare al standardului.

Deseori, IMM-urile sunt specializate pe o gamă restrânsă de produse și servicii. Domeniul de aplicare trebuie definit într-un mod care să indice cu claritate produsele și serviciile acoperite.

5.4.4 Încercări

Se evită impunerea unui regim de încercări costisitoare și complexe și trebuie să se ia în considerare frecvența încercărilor.

Încercările necesare pentru conformitatea cu standardele constituie adesea o povară financiară semnificativă pentru fabricanții mici. Aceasta include cheltuielile pentru aparatele de măsurare, formarea personalului, timpul și resursele necesare pentru efectuarea încercărilor. În general, întreprinderile mici nu produc pe scară largă și produsele lor au caracteristici specifice. Astfel, se impune necesitatea efectuării unui număr mare de încercări care conduc la creșterea semnificativă a prețului produselor acestora.

Se menționează faptul că standardele nu trebuie să introducă încercări inutile. Adică, în caz de dubiu cu privire la gradul de adecvare și la necesitatea unei anumite metode de încercare, ar trebui să se introducă o prezumție conform căreia metoda să nu fie adăugată la regimul de încercări existente.

Se recomandă ca elaboratorii de standarde să verifice cine poate realiza o anumită încercare și să evite, pe cât posibil, promovarea unei încercări care determină sau întărește poziții dominante sau monopoliste.

5.4.5 Metode de verificare

Se identifică mijloace simple și economice pentru verificarea conformității cu prescripțiile.

În scopul de a se permite flexibilitate pentru verificarea prescripțiilor, ar trebui luate în considerare metode alternative, ori de câte ori este posibil, inclusiv calcule tabelare și metode de evaluare.

În plus, elaboratorii de standarde, trebuie să se asigure că rezultatele încercărilor descrise în standarde nu prezintă ambiguitate. Pentru producătorii mici este foarte important ca standardele să trateze metodele care nu pot fi subminate de către actorii cu interese parțiale.

5.5 Structura și prezentarea conținutului

5.5.1 Lungime

Se recomandă ca standardele să fie cât mai scurte posibil.

Dacă un standard tinde să fie prea voluminos, elaboratorii trebuie să încerce divizarea acestuia în mai multe părți scurte (adică, se va elabora un standard pe părți), fiecare acoperind o gamă mai restrânsă de produse, procese tehnologice sau servicii.

În cazul unui standard prea lung, elaboratorii trebuie să evalueze dacă acesta se poate diviza într-un număr de standarde scurte și mai specifice unei game înguste de produse, procese tehnologice sau servicii. În acest caz, elaboratorul unui standard ar trebui să se asigure că sunt furnizate toate informațiile necesare pentru înțelegerea corespunzătoare a standardului

și referințele la alte părți ale standardului să fie evitate sau limitate. Ca alternativă, o structură foarte clară a standardului (articole, paragrafe și anexe referitoare la aspectele tehnice specifice) ar putea să faciliteze lectura și înțelegerea.

Lungimea unui standard poate să depindă de domeniul său de aplicare și de subiectul luat în considerare. Totuși, standardele lungi ar putea să-i descurajeze pe potențialii utilizatori ca să le citească, mai ales atunci când este dificil să se găsească informațiile relevante. Paragrafele și listele lungi pot fi o piedică pentru înțelegerea prevederilor importante.

5.5.2 Structură

Se recomandă ca standardele să fie cât mai clare, logice și ușor de urmărit, în măsura în care este posibil.

Standardele ar trebui să fie citite cu ușurință de către cei cărora le sunt destinate. Prin urmare, atunci când se elaborează un standard, trebuie identificate grupurile țintă, în scopul adaptării standardului la necesitățile utilizatorilor potențiali.

Se recomandă ca standardele să fie concepute în așa fel încât să fie cât mai apropiate de așteptările utilizatorului. Se recomandă ca prevederile importante să fie evidențiate și explicate, în măsura în care este posibil, însă aceste părți nu trebuie să complice structura documentului. Forma de prezentare a textului ar trebui să fie adaptată, atât cât se poate, la scopul standardului și la necesitățile publicului țintă.

Este posibil ca mulți antreprenori din mediul întreprinderilor mici să nu dispună de timp sau de resurse pentru a studia aprofundat un standard. Aceștia trebuie să fie capabili să-și poată regăsi cu ușurință informațiile relevante. Realizarea cât mai vizibilă a părții operaționale a standardelor poate să încurajeze întreprinderile mici pentru a le utiliza mai des.

5.5.3 Prezentare și figuri

Se introduc scheme, grafice, desene și exemple concrete de aplicații, ori de câte ori este posibil.

Elaboratorii de standarde trebuie să elaboreze standardele în așa fel încât, pe cât posibil, să fie citite și înțelese cu ușurință. Înțelegerea unui standard poate fi înlesnită semnificativ prin scheme, grafice, desene și exemple concrete de aplicare. Exemplele pot fi integrate în textul de bază al standardului sau într-o anexă a acestuia. Cu toate acestea, atunci când se dau exemple, se recomandă să se evite formulările speciale cu privire la un anumit produs sau un serviciu particular.

5.5.4 Limbaj clar

Se utilizează un limbaj suficient de simplu pentru a fi înțeles nu numai de experți, ci și de toți utilizatorii prevăzuți.

Utilizatorii standardelor, care au diverse calificări și niveluri de educație și cunoștințe diferite, ar trebui să fie capabili să înțeleagă părțile standardelor care sunt relevante pentru ei. Chiar dacă standardele se adresează unui personal care are cunoștințe solide despre produsele, procesele tehnologice sau serviciile specifice, acestea trebuie redactate într-un limbaj simplu

și clar, astfel încât să fie înțelese cu ușurință și de utilizatorii de standarde care nu au fost implicați direct în elaborarea lor.

Se recomandă ca standardele să fie ușor de citit de către utilizatorii lor. Ar trebui să se acorde o atenție deosebită IMM-urilor, ca potențiali utilizatori de standarde, iar atunci când acestea constituie principalul grup țintă, limbajul trebuie adaptat la modul lor de funcționare. Atunci când standardele se traduc în limba națională se recomandă să se utilizeze un limbaj simplu.

De altfel, întotdeauna ar trebui explicate abrevierile și acronimele iar în cazul când unele formulări par a fi complicate sau ambigue, se recomandă să fie definite în cadrul articolului care se referă la terminologie.

Casetă de ajutor - Limbaj

Elaboratorul trebuie să utilizeze un stil clar, direct și fără ambiguitate. De exemplu:

- se utilizează mai mult verbe la diateza activă decât la diateza pasivă;
- se utilizează cuvinte simple, semnificative și inteligibile;
- se preferă o abordare fermă, făcând uz de exprimări decisive, în detrimentul formelor mai slabe;
- se utilizează mai mult verbe de acțiune decât substantive abstracte;
- se adresează direct utilizatorilor finali, mai mult decât să se exprime ce anume ar trebui să facă aceștia;
- se utilizează liste, acolo unde este cazul;
- se definesc termenii tehnici și abrevierile, la prima apariție;
- se utilizează termenii coerent pe parcursul textului.

5.5.5 Referințe

Se diminuează necesitatea de achiziționare a standardelor de referință.

Se preiau mai mult fragmente scurte din alte standarde, pentru a le intensifica utilizarea, în loc să se facă doar o simplă referire la acestea. În cazul reproducerilor de texte, întotdeauna ar trebui să se indice clar referința la sursă.

Atunci când standardul este pus la dispoziția publicului, ar trebui să fie disponibile toate documentele normative care sunt necesare pentru aplicarea standardului.

În cazul revizuirii standardelor, se face uz de referințe normative deoarece previn dublarea efortului și permit menținerea coerenței. Cu toate acestea, numeroase referințe conduc la complexitate operațională a standardelor.

5.5.6 Revizuire

Se asigură faptul că sunt furnizate informații clare cu privire la standardele noi și cele revizuite și trebuie menționate modificările aduse în raport cu versiunea anterioară.

În preambul trebuie prezentate modificările tehnice semnificative și motivul pentru revizuirea standardului. În conformitate cu articolul 6.1.3 din *Regulamentul Intern CEN/CENELEC - Partea 3*, "partea specificată (...) trebuie să declare modificările tehnice semnificative față de

ediția anterioară a documentului. Această declarație trebuie să apară în preambul.

Acest lucru este deosebit de important pentru implementarea standardelor de către IMM, deoarece, în general, utilizatorii care provin din întreprinderile mici nu dispun de timp sau de resurse pentru a studia detaliat edițiile noi ale standardelor.

5.6 Revizuire finală

5.6.1 Perioada de tranziție

Se evaluează implicațiile modificărilor care rezultă din standardele noi și standardele revizuite și prin urmare se stabilește perioada de tranziție.

Amploarea și complexitatea modificărilor tehnice ar trebui să se reflecte în prelungirea perioadelor de tranziție. Pentru orice perioadă de tranziție ar trebui să se ia în considerare cerințele de implementare în cadrul IMM. Pentru CEN, a se vedea Ghidul CEN - *Data de retragere*. Pentru CENELEC, data de retragere face parte din procedura pentru acceptarea formală de către Biroul Tehnic (BT).

În cazul în care un standard european introduce cerințe sau soluții complet noi, în unele țări ar trebui prelungită considerabil perioada de coexistență. Trebuie luate în considerare aspectele legate de necesitatea investițiilor pentru echipamente noi, schimbarea modului de organizare a activității și pentru formarea personalului. În particular, pentru întreprinderile mici este deosebit de dificil și costisitor să se schimbe modelul de afaceri, mai ales atunci când funcționa bine înainte. Prin urmare, acestea au nevoie de asistență și trebuie să se evalueze rentabilitatea menținerii pe piață. Cu toate acestea, în astfel de situații poate fi necesară o perioadă de coexistență prelungită.

5.6.2 Asistență pentru susținerea implementării

Se investighează dacă trebuie asistență pentru implementarea standardelor care nu pot fi simplificate.

În unele domenii de standardizare complexe, în special pentru aplicarea legislației cu grad de complexitate ridicat, simplificarea standardelor poate fi dificilă. În astfel de cazuri, elaboratorii de standarde ar trebui să-și exprime opinia cu privire la necesitatea acordării de asistență pentru IMM în vederea implementării, cum ar fi, de exemplu, necesitatea unui manual de implementare.

Elaboratorii de standarde pot participa la elaborarea unui ghid suplimentar de implementare, însă rolul lor principal este de a se asigura că standardele sunt, pe cât posibil, ușor de aplicat. Intenția de a acorda asistență în procesul de implementare, nu trebuie să servească ca o justificare pentru elaborarea standardelor complexe.

6 Listă de verificare a ghidului

Tabelul de mai jos prezintă recomandările acestui ghid sub forma unei liste de verificare. Elaboratorii de standarde pot considera tabelul util pentru a se asigura dacă, în procesul de elaborare a unui nou standard sau la revizuirea unuia existent, au fost luate în considerare cerințele IMM. Tabelul se citește de la stânga la dreapta. Întrebările de la punctele marcate au fost explicate detaliat la articolul 5, în secțiunile corespunzătoare ale acestui ghid.

Listă de verificare

Elaborarea unei teme noi	Elaborarea unui standard	Elaborarea conținutului	Structura și prezentarea conținutului	Revizuire finală
<p>■ (5.2.1) Ați verificat dacă standardul are relevanță pentru IMM ?</p> <p>■ (5.2.2) Ați verificat dacă printre părțile interesate, există IMM cu cerințe speciale?</p> <p>■ (5.2.2) Ați evaluat dacă printre grupurile țintă sunt IMM?</p>	<p>■ (5.3.1) Ați evaluat cheltuielile de investiții (tehnologie, echipamente, încercări) ?</p> <p>■ (5.3.1) Ați evaluat cheltuielile de formare (personal) ?</p> <p>■ (5.3.1) Ați evaluat cheltuielile de implementare ?</p> <p>■ (5.3.2) Ați verificat dacă sunt disponibile toate elementele ?</p>	<p>■ (5.4.1) Dacă este utilizată o abordare în termeni de performanță, poate fi înțeleasă cu ușurință ?</p> <p>■ (5.4.2) Ați utilizat explicații descriptive?</p> <p>■ (5.4.3) Standardul este exact pe domeniul de aplicare și îl acoperă în totalitate?</p> <p>■ (5.4.4) Ați evitat un regim de încercări riguroase?</p> <p>■ (5.4.4) Ați evaluat cheltuielile pentru încercări ?</p> <p>■ (5.4.5) Ați identificat mijloace simple și economice pentru verificarea conformității cu prescripțiile?</p>	<p>■ (5.5.1) Standardul este scurt, pe cât posibil?</p> <p>■ (5.5.1) Dacă standardul este lung, ați evaluat posibilitatea de divizare în părți mai scurte ?</p> <p>■ (5.5.2) Structura standardului este ușor de urmărit ?</p> <p>■ (5.5.3) Ați inclus grafice, scheme pentru susținere (dacă este cazul)?</p> <p>■ (5.5.4) Ați utilizat un limbaj clar și inteligibil pentru potențialii utilizatori ai standardului ?</p> <p>■ (5.5.5) Ați redus numărul standardelor de referință ?</p> <p>■ (5.5.6) Ați furnizat informații clare cu privire la modificările aduse față de versiunile anterioare ale standardului ?</p>	<p>■ (5.6.1) Ați propus o perioadă de tranziție care să reflecte impactul modificărilor ?</p> <p>■ (5.6.2) Ați evaluat necesitatea unui manual de implementare?</p>

Bibliografie

- [1] 2003/361/EC: Commission recommendation of 6 May 2003 concerning the definition of micro, small and medium-sized enterprises (Text with EEA relevance) (notified under document number C(2003) 1422) , OJ L 124, 20.5.2003, pp. 36–41, available at <http://eurlex.europa.eu/Notice.do?val=284986:cs&lang=en&list=284986:cs,284128:cs,&pos=1&page=1&nbl=2&pgs=10&hwords=&checktexte=checkbox&visu=#texte>

- [2] IFAN Guide 3:2008, *Guidelines to assist members of standards committees in preparing useroriented European Standards*, First edition, 2008-04, available at http://www.ifan.org/ifanportal/livelink/fetch/2000/2035/36282/394607/publications/IFAN_Guide3-2008.pdf

- [3] CEN Guidance Document - *Date of withdrawal*, Version 2, March 2010, available at <http://www.cen.eu/boss/supporting/Guidance%20documents/dow/Pages/default.aspx>

Pagină albă

Standardele române conțin prevederi necesare pentru contractare. Prevederile nu sunt limitative. Utilizatorii standardelor sunt răspunzători pentru completarea și aplicarea corectă a acestora.

Este important ca utilizatorii standardelor române să se asigure că sunt în posesia ultimei ediții și a tuturor modificărilor în vigoare.

Informațiile referitoare la standardele române sunt publicate în „*Catalogul Standardelor Române*” și în „*Buletinul Standardizării*”, regăsindu-se și în aplicația de informare și documentare „Infostandard”, în format electronic, care este actualizată săptămânal.